

Hétfői Friss Újság

Felelős szerkesztő:
Dr. Gara Ernő

(független politikai hetilap)

Telefon: 304. Szerkesztőség
és kiadó hivatal Str. Mihai.
Viteazul (Rákóczi-u. 16. sz.)

Október 30

nem történelmi évforduló és mégis jelentős ha azon az életuton, amelyen ennek az országnak a konszolidációs folyamata talán végre elindul. A községi választásokról szóló törvény széles lehetőségét nyitja meg állami fejlődésünknek és sok minden attól függ, hogyan fogják ezt a törvényt végrehajtani. Nem győzzük eléggé hangsúlyozni: nagyon fontos, hogy a városok, községek lakossága beleszólást nyerjen a közügyek vezetésébe. És irányadjanak a városok, községek jövő fejlődési útjának. Nemzetiségi szempontok és gazdasági szempontok egyaránt ráparancsolnak minden polgárra, hogy őrkdjék a joga fölött, amelyet neki a törvény biztosított. Figyeljünk tehát: október harmincadika az utolsó nap, a községi választói névjegyzék elleni felebbezés beadásának. Nem szabad közömbösen elhaladni a dátum fölött, nagy, nagy bünt követnek el azok, — a maguk és a magyarság szempontjából egyaránt — akik nem néznek utána, hogy felvannak-e véve a választók névjegyzékébe és nem igyekeznek az esetleges jog sérelmet orvosolni. Szatmár város jövődő sorsáról van szó: ennek a városnak különösen szüksége van radikális gyógykezelésre a közügyek terén. Seholy olyan közérdek elleni ügykezelés, sehol annyi visszaélés nem történik talán, mint épen ebben a városban, amely hosszú idők során felhalmozódott korupciógula tövében hetvenezres lakosságszám ellenére gondozatlan falu képét mutatja. Mi reméljük, hogy másképp lesz ez, ha a közigazgatásunk vezetőségét mi választjuk majd a városi adminisztráció élére és épen

ezért fokozottan figyelmeztünk minden szatmári polgárt, nézzen utána nem-e hagyták ki a választók névjegyzékéből, mert — utána jártunk a dolognak és számos hibát tapasztaltunk a

választók névjegyzékét nagy felületességgel és nem egészen tárgyilagosan bizonyos szempontok figyelmebevételevel állították össze. Ezen a héten mindenki nézzen utána benne van-e választók névjegyzékében, mert különben választó jogosultságát elveszti és azoknak az intencióit segíti diadalra, akik a közérdek ellenére továbbra is vezető helyeken akarnak maradni.

A szatmári magyarság önálló listával megy a választásokra

A cluji Magyar Párt nem ad direktívákat. — Beszélgetés egy szatmári politikussal a magyarság szervezkedéséről

A közeledő községi választások ismét kínálkozó alkalom arra, ami már annyiszor nem sikerült: a politika porondjára felszervezni Erdély magyarságát. Ami eddig ebben az irányban történt, nem volt egyéb, mint tömegek nélküli káderek felállítására személyi szempontok szerint való átfarmálása és így az erdélyi magyarság meglévő és alakulási folyamatban lévő politikai pártjai ma sajnos nem többek, mint személyek és szűkebbkörű érdekelték képviselői.

A határszélen még ennyi sem történt az ltteni magyarság a hadizóna miatt meg sem mozdulhatott a határszéli magyarság. Most a községi választások előtti biztató ígéretek kaptunk a szervezkedési lehetőségeket illetően és meg is indultak már az előkészületi munkálatok.

A szatmári szervezkedéseket illetően beszélgettünk egy vezető politikussal, aki a helyzetről a következőkben referált:

— Az első lépéseket már megtettük: bizalmas megbeszélések történtek, amelyekben az a vélemény alakult ki, hogy a magyarság senkivel nem köt paktumot, önálló listákkal indul a községi választásokra.

— Ez az állásfoglalás a kolozsvári központi párt utasítására történt?

— Nem-sajnos a kolozsvári központi párt teljesen tájékozatlan, határozatlan és semmiféle iránymutatást adni nem képes úgy, hogy minden tekintetben teljesen magunkra vagyunk utalva. Ami a különálló magyar listát illeti, a paktumoktól való merev elzárkózottságunkat, az magának a törvénynek a következménye. A törvény szerint ugyanis tizenhat tagot a kormány nevez ki és a negyvenből csak huszonnégy

kerül be választás útján és így a román nemzeti szempontok törvényesen vannak biztosítva. még akkor is aránytalanul erős számban, ha mind a huszonnégy megválasztott tag a magyarság listáján kerül be. Szatmár lakosságának nyolcvanöt százaléka magyar és a tanácsagok százalékaránya még az önálló listán száz százalékos diadalrajutása esetén is harmincöt százalékos részvételt biztosít a románság számára — ezért nem tudunk mi semmiféle paktumba belemenni.

— Egyes politikai árnyalatok nem jönnek tekintetbe a magyarság kebelén belül?

— Nem-ugy szeretnők, ha a politikai nuanszkérdéseket felüggeszthetnénk a választásokkal kapcsolatban és kihangsúlyozottan magyarsági alapon egy fronton lennénk.

— A zsidóságot illetően?

— Folytatunk tárgyalásokat és biztos ígéretek vannak arra, hogy a magyar anyanyelvű zsidóság velünk tart.

— Mikor kezdődnek a közelebbi programszerű munkálatok?

Diák egyenruhák, sapkák az igazgatóság által kiválasztott anyagból a megállapított olcsó árak mellett **ingiük** szabó műhelyében készen kaphatók és mérték után készülnek. Satu-Mare Deákter város ház épület.

„Victoria” kávéház ma már meghitt találkozóhelye egy családnak, mint a fiataloknak. Intim és kellemes szórakozást nyújt illusztrált lapjaival és legjobb zenéjével. Minden este állandó buffet s a legjobb fajborkok.

Bécsi bőraru újdonságok érkeztek a Corso Bazárba Gindl mellett.

— Mihelyt az engedély erre vonatkozólag megérkezik — erre vonatkozólag pedig Gorsky tábornok úrtól, aki a napokban itt tartózkodott határozott ígéretet kaptunk.

Iskolatáska valódi borszíjjakkal 55 Leuért a Corso Bazárban. Gindl mellett.

Ajándéktárgyak piperecikkek, gyermekjátékok, utazási felszerelések, női ridikülők, harisnyák, harisnyatartók, Nadrágtartók, soilingeni zsebkések, borotvák stb. itt fel nem sorolható cikkek, legolcsóbb beszerzési forrása a szolid szabott árakról híres **CORSO BAZÁR, Gindl cukrászda mellett.**

Tisztelettel értesitem a mélyentisztelt uri vevőimet, hogy az őszi és téli

angol áruim

megérkeztek

Valamint a legújabb angol és francia divatlapok is.

Műhelyemben négy speciális munkás vezetése mellett elsőrangú munkaerőkkel dolgozatok cnikerboker és bredges specialis nadrágszabóság

Lovász, P. Bratianu **Z.** Deák-tér **Z.**

A pengő születésénél

Érdekességek a magyar minisztertanácsról. — Hogyan határozták el az új magyar pénz bevezetését

(Budapest, október 24.) A magyar minisztertanácsnak arra az ülésre, amely az új magyar pénz fölött döntött, sürgősen behívták Szabóky Alajos pénzügyi államtitkárt, aki legfőbb apostola a pengő néven készült új pénznek. Szabókynek a minisztertanácsban az volt a dolga, hogy az új pénz kezeléséről, a szükséges számtani műveletekről felvilágosítsa a kormányt. Megbízható helyről jött értesítés szerint ennek a felvilágosító akciónak egyik döntő részlete a következőképpen folyt le:

Vass József: És miért ragaszkodol te éppen a 12.500-as oszlopszámhoz?

Szabóky Alajos: Mert ez a leg-egyszerűbb.

Vass: Olyan egyszerű, hogy például az én szakácsnőm is gyorsan és hiba nélkül tud vele számolni a piacon?

Szabóky: Természetesen. Mayer János: A paraszasszony is, ha bejön a vásárra?

Szabóky: Nem is hasból!

Mayer: Nono! Csak azért kérdelem, mert hiszem a hétköznapi élet leggyorsabb eseteire kell figyelemmel lennünk. Azt elhiszem, hogy a bankárok majd tudnak vele banni — vagy legfeljebb tévednek — a maguk hasznára. Arról van szó, hogy se Vass József szakácsnőjét, se az én paraszasszonyomat senki be ne csaphassa.

Szabóky: Nem is fogja senki becsapni.

Most Vass József áthajolt az asztalon és így szólt:

— Nézd, Lojzákám, én most már elhiszem neked, hogy a szakácsnőmmal nem lesz baj. Én azonban miniszter vagyok és nekem nem kötelességem, hogy az én eszem egy rugóra járjon a szakácsnőméval. Légy olyan szíves, mondd meg nekem: ha én a piacon 13.571 korona áru gyümölcsöt veszek és huszezer koronával fizetek, új pénzben mennyit kapok vissza.

Az összes miniszterek feszülten figyeltek.

— Mi sem egyszerűbb — válaszolt az államtitkár és az előtte levő iv papíron veszedelmes gyorsasággal számolni kezdett. — Bocsánat — szólt közbe Vass — az én szakácsnőmnél nincsen papír, nincs ceruza, egyébként pedig papíron sem osztani, sem szorozni nem tud. Szabóky: Hát akkor fejből. Milyen számot méltóztattál mondani?

Vass: 13.571 koronát.

Szabóky: Nos, tehát. Tizezer — 80 új fillér. Háromezer — háromszor nyolc, az huszonnégy — egyenlő: huszonnégy új fillér. A kettő együtt már egy pengő és négy fillér, vagy krajcár, vagy aminek neveztük. Hogyan is van tovább az a szám?

Vass: 13.571 korona.

Szabóky: Tehát! Következik az ötszáz. Ötször nyolc, az negyven, vagyis négy fillér. Ezt hozzáadjuk az előbbihez.

Nem akar válni az egyedi apósgyilkos

Fröreich Ernő állandóan dühöng cellájában. Még nem hirdették ki előtte a súlyosbító ítéletet

(Sopron, okt. 24.) A győri ítéletből súlyosbító ítélete ma megérkezett Sopronba, de Fröreich Ernővel még nem lehetett az ítéletet közölni, mert állandó rohamai vannak. Fröreich állapota a legutóbbi hetekben rohamosan rosszabbodott. Az egyedi gyilkos már alig-alig nyeri vissza eszméletét. Állandó hisztériás- és epileptikus rohamai teljesen lerontották az amugy is gyöngye ember szervezetét. Ennek ellenére is, hihetetlen nagy étvágya van. Rohamai csilapultával néha 8-10 adag levest és 5-6 adag húst eszik egyszerre, amit egyik soproni vendéglő szállít részére a család költségén. Ezt az óriási étvágyat az orvosszakértők ugyancsak a pszichopatia és elmebaj egyik tünetének tartják. Egyébként a család már teljesen meg-

Vass: Mihez?

Szabóky: Az előbbi eredményhez.

Vass: Mennyi volt az?

Szabóky: Nem méltóztatol rá emlékezni?

Vass: Nem.

Szabóky: Én sem, Parancsolod talán, hogy újra kezdjük?

Vass: Köszönöm, ne fáradj.

Szabóky: Látod? Éppen ilyen esetekre valók a tabellák.

Bethlen: Az is lesz?

Szabóky: Hogyne! Ilyen tabellákat fogunk nyomtatni, amit mindenki magánál hord.

Vass: A szakácsné is?

Szabóky: Hogyne!

Mayer: A paraszasszony is?

Szabóky: Természetesen.

Vass: És a tabellához mikelt?

Szabóky: Hát — ha nagyobb számról van szó, például száz- ezrekről — akkor, persze, kell hozzá ceruza, meg papír is.

Mayer János: ugy!

Szabóky: Igen. Méltóztassatok elhinni, hogy ez a legegyszerűbb.

A minisztertanács, az államtitkár megnyugtató felvilágosításai után elfogadta az új pénzt.

reichot megnyugtatták s megígérte, hogy mindent elkövet érdekében. Fröreich ezután jövő terveiről beszélt. Akkor ugyanis még csak 4 évi fegyházbüntetés sújtotta s arra számított, hogy a tábla ezt az ítéletet is leszálítja.

— Ha kiszabadulok, kikezeltetem magam és azután külföldre utazom, talán Párisba, ahol csak a zenének akarok élni.

De ezek a beszélgetések is csak néhány percig tartottak, mert a következő pillanatban Fröreich elvesztette öntudatát. Ilyenkor negy-öt fegyőr siet a cellába, hogy a dühöngő embert lefekesse, aki azonban rohamával járó izonyos erejével gyakran öt fegyőrt is falhoz vág. Állandó rángás gyötíri csontos kezét térdéi vagy már öszbevegyült szakállát tépi. Négy nap óta nem is lehetett vele hosszasan értekezni s a tábla ítéletét csak rohamai csilapultával hirdetik ki előtte.

Utlevel

viumok at sere gyorsan és pontosan, tutár: **vasárnap, szerdán és pénteken.**

Tevjovits Sätmar

Piata Bratianu, Dácia udvar.

Elegáns uri fehérmű

Iczkovits Testvérek

(P. Bratianu (Deák-tér))

**Valódi békebeli világhírű
Hardtmuth teher**

**fayenc és porcellán kályhák
és kandallók,**

fürdőszoba és konyha **csempék**
valamint csempével kirakott ASZTAL
SPARHÉLTÉK ércetek — Szívesen
szolgálnak díjmentes költségvetéssel!

Fekete Vasudvar

Piata Bratianu 8. Telefon 172.

A harminchetedik

A kosztosház „kerekasztalánál“, mely inkább patkóalakú volt, harminchatan étkeztek a nyaralóhelyen, főképp amerikaiak és angolok, kik annyira egyformák voltak, hogy sohasem tudtam, kit ismerek már és kit nem.

De volt ott egy ur, kit senki mással nem lehetett összetéveszteni. Ez nem gyűlt közénk. Külön macska-asztalt terítették magának, melyet a „kerekasztal elé tettek, ott evett velünk szemben, mindig egyedül. Ő volt a harminchetedik.

Napbarnított, szinte füstös ötvénéves arcát öszbecsavarodó, fekete haj övezte, mely zöldnek látszott. Senkinek sem mutatkozott be. Ha rá tekintettünk, tenyerét szeme elé helyezve hártotta el a kíváncsiságát. Ebéd után azonban egyszer váratlanul fölkel, kezét fogott velem és így szólt:

— Jó étvágyat.

Gazdagnak tetszett, de úgy öltözködött, mint egy ágrólszakadt csavargó. Szürke posztónadrágja kitérdelt volt, agyontaposott fűzős cipője pedig olyan, mintha átment volna rajta egy gyorsvonat. nem is élt már ez a cipő. Összebogozott szalagja gyászosan lógott lefelé.

Egy délután a teniszpálya körül pillantottam meg, amint a játszóknak egy elgurult labdát vett fel s megkérdeztem miért eszik egyedül.

— A szívem — mondta rám se tekintve és abban a pillanatban eltűnt.

Nem firtattam tovább a titkot. Fejbőlintással üdvözöltem a kertben. Itt rendszerint kis dalokat dudolgatott magában, de mihielyt valaki közelébe ért, elnémult. Zavarában aztán beszélt. Mindenkit azonnal otthagyt.

— Hogy van? — jól — felelte maga, a kérdezett helyett, meg sem várva a választ — természetesen — és hátat fordított. Máskor váratlanul egy két-há-

rom napos gondolatot fűzött tovább, egy ilyen hirtelenül abba maradt, sete-suta társalgást, melyre ő még emlékezett, az illető már nem.

— De azért lehetséges. Nem baj — tette hozzá.

Egy farkaskutyával barátkozott, melyet gyakran behívott szobájába s örökig ott tartott rejtélyes céllal. Különösen a gyermekekre figyelt kiket állandóan lesett, követett. Érdeklődtem, milyen nemzetiségű.

— Ah — legyintett a kezével valahonnan Európa másik végéből.

Szégylete a nemzetiségét? Különböznének olyan emberek, kik gazdagabb, boldogabb országokban letagadják szegény kis népeiket. Az irodában azt mondották, hogy a dicső portugál nemzethez tartozik és utle-vele, mely földbirtokosnak tünteti föl, rendben van. Általában nevetséges különcknek tartották, egy levitézlett diplomatának, vagy egy ártalmatlan félbolondnak. En egyikben sem voltam bizonyos.

Csak abban, hogy nálánál még nem láttam szomorubb portugált.

Egy alkalommal késő éjjel haldtam át a kerten. Portugál barátom a pázsit közepén állt, két kis bádogaasztallal kezében, azokat emelgette, ütemesen. Tornázott. A sötétből felém szólt:

— Tud sakkozni?

Azt hittem, sakkozni akar s mohón följárlottam egy játszmat. Szerettem az ilyen embereket, kiknek éppoly kevés értelmük van, mint az életnek. De ő intett, hogy nem akar sakkozni. Különböznem sem tud.

Sajnos, barátságunknak hamarosan vége szakadt. Egy reggel a tulajdonosnő azt jelentette, hogy kerekelt oldott. Kalap nélkül távozik, hátrahagyva egyetlen bőrröndjét, az asztalon a szobabéi és ellátási díj háromszorosát, meg egy mellényt, melynek egyik zsebében egy aranyórát találtak, tizenhárom színes kavicsot, másik zsebében pedig egy véres fecskét, melynek hiányzott a feje.

Kosztolányi Dezső.

És elindulunk Satmar városában...

Közigazgatási, városrendészeti séta

— Beküldött cikksorozat —

I.

Valamikor, nem is olyan nagyon régen, úgy volt, hogy a közelgő választások idején kifeszültek a polgár melletti és hetekkel, hónapokkal előbb megindult a nagy propaganda harc, amely hevesességben sokszor személyes és tetteles összecsapásban robbant ki. A nagy pártok mellett kis frakciók alakultak és minden csoport a maga jelöltje érdekében halálraélő szívós küzdelembe kezdett. A jelöltek közül mindenkor az volt a szimpatikusabb, aki az ellenzék álláspontját reprezentálta, mert annak rendszerint bővebb volt a programja és minden olyan közügyi kérdésnek az elintézését vállalta, amely évtizedek óta eminens és égető problémája a város lakosságának.

Akkoriban Szatmáron is voltak lelkesedni tudó lokálpatrióták, akik egy-egy törvényhatósági választás előtt a főktörési tisztet töltötték be és mint ilyenek a jelöltjük győzelme érdekében megagigálták az egész várost.

A jelöltek pedig szélesen és alaposan megszerkesztett program-beszédeket mondtak, amelyek a szociális kérdéseken kívül a közegészségügyi problémákra kereszttül a városrendészeti és szépművészeti szempontokig felölték mindazt, ami az adófizető polgár szem-szájának ingere. A programbeszéd után nagyszériú bankkettő következett, amelyen a dícsőséges harcra készülő jelölt urat a „kora hajnali órákig” és az utolsó csöpp alkoholig melegen ünnepelték.

A választások lezajlottak és a jelölt urból most már városatyává előlépett individuum havonta egyszer pontosan és büszkén látogatta a város parlamentjét, ahol sohá a száját ki nem nyitotta és legfeljebb csak akkor fejtett ki némi tevékenységet, amikor a kormányának szájtandó bizalmi kérdést és hűség ragaszkodás kifejezését az elnöktől méltóságos főispán ur szavazás alá bocsátotta. Ilyenkor szavazott és természetesen, hogy a bizalom mellett szavazott, mert a tanfelügyelő ur, óppardon, a méltóságos főispán ur gondosan megjegyezte magának azoknak a renitenseknek a nevét, akik ellentétes állásponton voltak.

A pártvacsorákon a kormány és az egész közéleti adminisztráció ellen dörgedelmesen kirohanó városatyá pedig tisztába volt vele, hogy a méltóságos főispán ur keze messzire nyulik és a szavazás alkalmával felfüggesztette szigorú elveit és rendületlenül szavazott a kormány mellett, ha lehetett volna inkább kétszer, mint egyszer sem.

Ebben merült ki a régi, egykori városi törvényhatóság működése és a sok közérdekű ügy elintézése és megvalósítása évről évre elodázódott. Egy lépéssel sem ment előre ennek a városnak a fejlődése és az ember megdöbben, amikor langyos, erőtlens és hervadásos őszi napon

sétára indulva, meglepetéssel ismeri fel azokat a gödröket és személt buckákat, amiket husz év előtt, arra vezető útjában már akkor is megütközéssel látott és nézett. A két évtized ugyszólván nyomtalanul tűnt el a város fölött — legfeljebb kipattant panamák láncolata hozott egy kevés szín változatosságot és a botrány krónika nagymérvű szaporodása egy kis izgató és három napig tartó szenzációt — és nem lesz érdektelen, ha különösen így választások előtt egy messzire nyuló nyomtalanul felrázzuk a várost mélyseges letargiájából.

Ezzennel cikksorozatát kezdünk, amely a látóember szemével vé-

gig fogja vezetni a közönséget főleg a választó polgárságot, ennek a városnak a területén, utcák, terek, intézmények, házak csuf és szegyeteljes labirintusán keresztül. Meg kell mutatni és meg kell ismertetni Szatmár választóközségével a saját városát, hogy lássa, hogy az idők folyamán hová érkezett és hogy meddig kellett volna jutnia. Nem fogunk párhuzamot vonni Szatmár és más nagyobb erdélyi városok között, csak tükröt tartunk azok elé, akiket illet, hogy lássanak, tükröt azok elé, akik okai ennek a pirulni való állapotnak, hogy — szegyeljék magukat.

Erdély legolcsóbb mintavására lesz Szatmáron

Nagysikerűnek ígérkezik a vásár

A Szatmáron rendezendő északromániai mintavásár előkészületeinek a során máris megállapítható, hogy teljes siker elé tekint a vásár rendezősege.

Nemcsak Szatmáron, de a környéken is óriási az érdeklődés és a karácsonyi szezonnak nagy lendületet fog adni a vásár.

A gyárpar

Élénk részt vesz e mintavásáron is szatmári, máramaroszi, getti, nagykarolyi, nagybányai gyártelepek siettek a mérsékelt mennyiségben rendelkezésre álló helyet biztosítani. A környéken kívül Erdély nagyobb városainak a gyárvállalatai is érdeklődnek.

A kereskedelem

is méltó részt kér. Szatmári és környékbeli cégek versenyeznek a helybérletben annál is

inkább, mert az erkölcsei sikeren kívül a detail kereskedők nagy vásárt is remélnek.

A kézműipar

szintén kiveszi a részét és épen úgy, mint a kereskedők, az iparosok is nagy üzleteket remélnek.

Ami a legfontosabb a kiállítók szemponijából, ami a résztvevők tömegeit csábítja, az a körülmény, hogy a kiállítók

nagyon kevés költséggel

vehefnek részt a mintavásáron: az eddigi erdélyi mintavásárokon való részvétel horribilis kiadásaitól eltérőleg a vezetőség a költségeket a minimumra redukálta.

A Sfátul rendezőbizottságba Weisz Zoltán papirkereskedő delegálta, akinél a jelentkezések is történhetnek.

A gyilkos nagyanya

Erzsébet királynénak képzelte leányát

(Szeged, október 25.) Néhány hónap előtt Musa Erzsébetnek, egy fiatal leánynak gyermeke született, akit a leány anyja lepedővel letakart és megfojtott. Musa Erzsébet ellen gyermekölés büntette, anyja Musa Mihályné ellen pedig szándékos emberölés büntette miatt indult meg az eljárás.

A most megtartott tárgyaláson mindketten anya és leánya rendkívül idegesen viselkedtek és ügyet sem vetettek a bíró kérdésére. Az a gyanu merült fel, hogy mindkét vádlott beszámíthatatlan. Elrendelték az elmeszakértő kihallgatását, aki kijelentette, hogy Musa Erzsébet, aki törvénytelen gyermek, korlátolt elmeállapotú, Musa Mihályné pedig közveszélyes elmebeteg. Különös mániája abban nyí vanul meg,

hogy leánya, Musa Erzsébet tulajdonképpen

Erzsébet királyné

ő Rudolf trónörökös anyja.

Az elmeszakértő kihallgatása után még zavarosabban viselkedett Musa Mihályné, felugrott a vádlottak padjáról és hadonázva rohant a bírói emelvény felé. — Kihallgatásakor elmondotta, hogy meg kellett halnia a leánya gyermekének, mert Erzsébet királyné így akarta, de különben is az ujszökött egy törvénytelen

„bálvány” gyermek és minden bálvány gyermeknek meg halnia.

Az ügyész ezek után a vádat elejtette Musa Mihálynéval szemben. Míg Musa Erzsébetet negyvenöt napos fogházbüntetésre ítélte. A törvényszék elrendelte, hogy Musa Mihálynét, a legsürgősebben be kell szállítani a tébolydába. A szerencsétlen asszonyt el is szállították.

HIREK

Orvosi esetek.

Társaságban arról beszélnek, hogy Bernard Shaw, ha épen nincs más irnivalója, hát megtámadja az orvosokat. Ez mindig hálás téma. Pedig... Ezt a pedig-et a társaság egy orvostagja mondotta. A társaság egy másik tagja ellenben, aki nem volt orvos, elmondott két történetet egyik orvostól. Ime a történetek:

Az orvoshoz felmegy egy beteg. Az orvos annak rendje módja szerint megtagogatja, kopogtatja a ruhán keresztül. Végre alapos fejcsóválás után rámutat a páciens szívetájára:

— Itt a melle felett egy kis daganatot érezek, azt ki fogjuk szívattyúzni.

— Csak kiméletesen szívattyúzza ki doktor ur, mert az a pénztárcám, — mondja a pácienst.

Ugyanez az orvos megszólalt egy urinőt, aki a kisfiával sétál s akinek más orvosa van.

— Nagyon tehetséges a kisfia, asszonyom. Ez a domboru homlok biztos jele a tehetségnek.

— Jaj, de kedves, mondja az asszony. De akkor csak tegnap óta ilyen tehetséges, mert tegnap megütötte magát s feldagadt a homloka.

— Megállapítják a törvényhatóságok taglétszámát. Bukarestből jelentik: A belügyminiszter körrendelettel intézett valamennyi megyei prefektushoz, tegyenek előterjesztést a községi képviselőtestületekre vonatkozólag. A belügyminiszteriumban ugyanis most állapítják meg az egyes törvényhatóságok taglétszámát és ezért hívta fel a miniszter a prefektusokat, jelentsék be, hogy a törvényhatóságokba hány hivatalból való tag lenne kinevezendő.

Valóper a bubifrizura miatt. Aradról jelentik: R. G. egy aradi gyár műhelyfőnöke valóperrel indított a felesége ellen, mert a negyvenéves asszony, aki négy gyermek anyja, férje tilalma ellenére bubifrizurát csinált magának. De hivatkozik a férj kérésében arra is, hogy a bubifrizura mögött a háttérben egy másik férfi áll és ennek a kedvéért vágatta le az asszony a haját. A törvényszék a házasságot felbontotta.

Ujra a kölcsön szelleme kísért. Bukarestből jelentik: Diamandi párisi román követ, aki jelenleg Bukarestben időzik, hosszú tanácskozást folytatott Brătianu pénzügyminiszterrel. Egy nagy amerikai kölcsönről volt szó, amelve Berthaut párisi bankár tett ajánlatot egy amerikai pénzcsoport megbízásából. A feltételek annyira kedvezőek, hogy a kölcsön ügye sikerrel bízott.

Színház

Dolly

— Operette bemutató —

Szövegét irták. Arnold és Basch, zenéjét: Hirsch Hugó.

1. A jeles athéni kőfaragó meg fogja nekem bocsátani, hogy becsaptam maximáinak könyvét és pontban nyolc órakor már a Dolly bemutatójára vártam a Nottara színházban. Emiatt az erények gyakorlása némi haladékokat fog szenvedni nálam. (Az Erények tudása ugyanis, azonos azok gyakorlásával.)

2. Teljesen megtöltöttük a színházat: prókátorok és népképviselők, tanácsnokok és kétkézi munkások, szöveget és halárusok, gomb és szikvizgyárosok, nagy számban. Mielőtt felmegy a függöny, megkérdem éneket, vajjon mit remélünk ezen nyilvánvalóan bohókás és etörélatóan a szép-próza tekintetében is fogatékos műdarabotól, holott az ékesesszólás és meseszöveg mesterei, akik ezen felül ugynevezett életproblémáink megfigyélésén is fáradoznak, jóval kevesebbet érdeklődésében részesülnek?

3. Oh Szokrátész! Fájdalmas hírül adnom neked, hogy a kényszerűség és nem a bölcsesség az, ami lemondóvá tett bennünket, fáradtak és szegények vagyunk, minél fogva ama életproblémák melyek egy dus és felfokozott életnek voltak bíbor virágai, egy dus és kicsordult életnek voltak könnyű rózsaszínű habja — értetlen és izetlen nekünk jobbra. Ezért nem néztem meg eddig egy próza darabot sem.

4. De megnézem a Dollyt, mert örök a tánc és örök a ritmus, örök az emberi test szent vonala és örök a térd mosolya, örök a száj boldog vonaglása és örök a színek bomlott derüje, oh Szokrátész!

A Dolly című játékban különösen a cím szereplőnek van alkalma az érzelmek egész skáláját megszólaltatni. Személyesítője Kertész Mancsi, egy egészen fiatal leány, ösztönös rávalálással és a természeti adottságoknak tekőtt fegyvertárával, egész este dominálta a nézőtér hangulatát. Tánc: valami úde kedvességnek és meglepő biztonságnak ritka keveréke, hangja: kellemes, figurája pedig: harmatos és maradandó emléke a gráciának. Ruhái pompásak és izlésesek voltak. Melegen és szívesen marasztották minden jelenése után a közönség tapsai. Partnere Fratta Géza finoman és elegánsan játszott, ami azonban különösen kiemeli ma esti játékát, az meglepően szép és tiszta szövegkiejtése valamint játéknak teljessége volt. Kun Dezső talán egyik legszerencésebb estjét könyvelheti el. Volt egy dala: „Jöjj vissza,

örömös ifjú nyár, egyetlen éjszakára bár...“ Evvel a közönség nem tudott betelni, háromszor kellett megismételni. A refrént vele dudolta az egész nézőtér. Szendrey Misi olyan formát mutatott, amelyet évek óta nem láttunk ebben a színpadban. Szentgyörgyi Mária szép és kellemes színésznő, Péterffy Böske és Pallay Mancsi nagyon ügyesen táncoltak.

Rákossy Ferenc egy epizódszerepben jeleskedett. Papp Rózi és Földes Mihály kifogástalanul teljesítették feladatukat.

A közönség meglegedéssel konstata, hogy Wiesmüller ezáltal sem néz bele a kottába és ritka bravurral fejből dirigálja az egyébként kitűnően összetanult zenekart és kórust. Szabadkay nagy szeretettel és gondallal rendezte a darabot, melynek fényes kiállítását egyébként az igazgató aldozatköszöneté dicséri.

Nagyon kellemes, szimpatikus és igazán meleg este volt a Dolly bemutatója.

R.

Tartós és elegáns cipőket Egri készit Satu-Mare, Várdomb u. 19.

Naponta délelőtt meleg hache, frissen készített teasütemény és csokoládé különlegességek, gesztenye deszertek Gindlnél.

Őszi és téli idényre

a legdivafosabb ruha, kosztüm és kabátzövegek mintás és sima színekben, valamint legutolsó divatszertint mintás és belés selymek az összes létező minőségben és színekben, velour sifonok, bársonyok és csipkék legnagyobb választékban érkeztek

FISCHER ANTAL

SELYEM ÉS DIVATÁRUHÁZÁBA

Batizt sifonok, lenvásznak, paplanok és harisnyák nagy választékban. Satu-Mare legnagyobb selyem- és csipke áruháza, P. Brăianu (Deák-tér) 14.

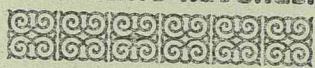
Alkalmi és ajándék tárgyak legolcsóbban

Imperial

áruházban Calea Traian 2 szerezhető be

Az Elite kávéház minden éjjel reggelig nyitva! Szolid árak! Pontos kiszolgálás! Kitűnő ételek és italok! Elsőrangú cigányzene. Kérjük a n. é. közönség szíves pártfogását.

Elite kávéház.

Cambiaghi Ia. olasz divatkalapok óriási választékban

Dr. Feldner és Társánál.

Selyemsálakbanpazar választék

Dr. Feldner és Társánál.

G. B. Borsalino-kalapok gyönyörű divatszínekben érkeztek

Dr. Feldner és Társához.

Férfisport és divatmellények, lábszárvédők, sportharisnyák, eredeti angol áru

Dr. Feldner és Társánál.

Harisnyák és zoknikban

legnagyobb választék

ICZKOVITS TESTVÉREKNÉL

Piața Brăianu (Deák-tér)

Van ki tagadja s van ki bevallja

szakszerűen a hócipőket csak ERDÉLYI javítja Kazinczy utca 4. szám.

Iskola cipők

legdusabb választékban n

Vajda

cipőáruházában Püspöki-áruház.

Férfi-, női-, gyermekcipők izléses finom kivitelben!! Olcsó árak!

Legjobb minőségű

Legtartósabb és legszebb

SZÖVETEKET VÁSZNAKAT, DARAB ÉS FUTÓ SZÖNYEGEKET

LEGOLCSÓBBAN

ROSENFELD

MIKSA

textilnagyáruházában vásárolhat

Legrégibb üzlet, Legnagyobb választék, Legsolidabb kiszolgálás!

Szinpompás flanel pongyola anyagok. Hencsertakarók, bu-torszövetek és paplanok!!

MENYASSZONYI ! KELENGYÉK !

UTLEVÉL VIZUMOKAT

szerez gyorsan, pontosan és legolcsóbb áron.

Futár minden nap!

Berger & Katz

utlevél vizumoztatási irod. Str. Horia (Károlyi-köz 2.

Legujabb

divatu kubbis minták és 1925-26. évi tapeta-ujdonságok megérkeztek

HORVÁTH

diszító, festő Telefon 221. Alapított 1892.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

Uri szabóságomat

Str. Col. Constantinidi (Pázsit u.) 65. szám alól Bul. Reg. Ferdinánd (volt Arpad u.) 51 sz. alá helyeztem át.

Szíves pártfogást kér Papp István

A lei javulása folytán

módomban áll a nyári árukat gyári áron alul árusítani. — Grenadinok minden színben 120 cm. széles 100 Leiért.

Batiztok 33 lejért nagy választékban!!

ALEXA KLEIN ELEK

Városi bérpalota.

Nyomatott a „Globus” Könyvnyomda gyorsajtóján, Satu-Mare, Str. Cuza Vodă No. 1. — Cenzurat. — Tip. No. 2.